

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PRZYRODY

DLA KLAS IV-VI

I. *CEL OCENY*

Przedmiotem oceny jest:

1. Aktualny stan wiedzy ucznia i jego umiejętności.
2. Tempo przyrostu wiadomości i umiejętności.
3. Stosowanie wiedzy przyrodniczej w praktyce.
4. Logiczne myślenie, rozumienie i kojarzenie faktów.
5. Aktywność i postawa.

II. *OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCEJ OCENIE*

Na lekcjach przyrody oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć przyrodniczych.
2. Stosowanie języka przyrodniczego.
3. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie doświadczeń.
4. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie obserwacji i wnioskowań.
5. Stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w sytuacjach typowych.
6. Rozwiązywanie zadań problemowych.
7. Prace długoterminowe.
8. Aktywność na lekcji i poza nią oraz wkład pracy ucznia.
9. Praca w grupach.
10. Prowadzenie ćwiczeń.

III. ***SPRAWDZENIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW***

1. Formy oceniania:

- Sprawdziany i kartkówki,
- Wypowiedzi ustne, zeszyt ćwiczeń,
- Prace domowe i prace długoterminowe,
- Aktywność na lekcji oraz przygotowanie do lekcji, system + i –
- Praca w grupie,
- Udział w konkursach przyrodniczych i ekologicznych

2. Częstotliwość oceniania

Forma aktywności	Częstotliwość (w semestrze)	Zakres	Zasady przeprowadzania	Uwagi
Sprawdziany długie	Po każdym dziale, dłuższym niż 5 tematów z podręcznika	Materiał obejmujący dział	Zapowiedziana na tydzień przed, utrwalona	Ocena wpisywana do dziennika na kolor czerwony, z możliwością poprawy, waga oceny 3
Sprawdziany krótkie	Po każdym dziale, obejmującym do 5 tematów z podręcznika	Materiał obejmujący krótki dział	Zapowiedziana na trzy dni przed, utrwalona	Ocena wpisywana do dziennika na kolor zielony, bez możliwości poprawy, waga oceny 2
Kartkówki	Według potrzeb	Materiał obejmujący maksymalnie trzy jednostki tematyczne	Bez zapowiedzi	Ocena wpisywana do dziennika na kolor zielony, bez możliwości poprawy, waga oceny 2

Prace domowe	1-2	Na bieżąco	Bez zapowiedzi	Ocena wpisywana do dziennika na kolor czarny, waga oceny 2
Wypowiedzi ustne	1-2	Materiał bieżący	Bez zapowiedzi	Ocena wpisywana do dziennika na kolor zielony, waga oceny 2
Prace długoterminowe, projekty	Według potrzeb	Materiał wskazany przez nauczyciela	Termin określa nauczyciel	Dla uczniów chętnych, ocena wpisywana do dziennika na kolor zielony, waga oceny 2
Zeszyt ćwiczeń	1	Prowadzenie	Warunki ustalone przez nauczyciela	Ocena wpisywana do dziennika na kolor czarny, waga oceny 1
Praca w grupie	Według potrzeb	Materiał wskazany przez nauczyciela	Warunki ustalone przez nauczyciela	Ocena wpisywana do dziennika na kolor czarny, waga oceny 1
Aktywność na lekcji	Według potrzeb	Materiał bieżący	Warunki ustalone przez nauczyciela	Ocena wpisywana do dziennika na kolor czarny, waga oceny 1

3. Przeliczanie procentu punktów na ocenę

Ustala się następujące kryteria procentowe przy ustalaniu oceny ze sprawdzianów:

Ocena	Przedział procentowy
Niedostateczny	0 - 29%

Dopuszczający	30 – 49%
Dostateczny	50 – 74%
Dobry	75 – 89%
Bardzo dobry	90 - 94% - prace klasowe 90 – 100% - kartkówki
Celujący	95 – 100% - prace klasowe

Ustala się następujące kryteria przy ustalaniu oceny na koniec semestru lub roku szkolnego:

Ocena na koniec semestru lub roku szkolnego	Warunki jej uzyskania
Celujący	Średnia ważona co najmniej 5,76 i/lub uczeń osiąga sukcesy w przedmiotowych konkursach, w tym kuratorskich na szczeblu przynajmniej rejonowym
Bardzo dobry	Średnia ważona 4,76 – 5,75
Dobry	Średnia ważona 3,76 – 4,75
Dostateczny	Średnia ważona 2,76 – 3,75
Dopuszczający	Średnia ważona 1,76 – 2,75
Niedostateczny	Średnia ważona 1,75 i poniżej

4. Kryteria ocen z przyrody:

Stopień celujący otrzymuje uczeń który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych,
- umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- proponuje nietypowe rozwiązania,
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- w pełni spełnia wymagania z poziomu rozszerzonego i dopełniającego,
- potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych,

- projektuje doświadczenia i je prezentuje,
- dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka,
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je,
- rozwiązuje problemy.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania poziomu koniecznego i podstawowego, ponadto podejmuje udane próby rozwiązania niektórych zadań i problemów z poziomu rozszerzonego i dopełniającego,
- poprawnie używa podręczników z zakresu wiedzy przyrodniczej oraz pomocy naukowych,
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrody,
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania z poziomu podstawowego i koniecznego,
- rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego,
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać,
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej,

- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów przy pomocy nauczyciela,
- potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- w zakresie przewidzianym podstawą programową wykazuje się znajomością i zrozumieniem podstawowych pojęć,
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji np. mapa, globus,
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, które są potrzebne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać problemów przedmiotowych o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna podstawowych określeń przyrodniczych.

IV. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

1. Każdy uczeń ma prawo do poprawy ocen niedostatecznych oraz pozostałych ocen ze sprawdzianów długich, obejmujących zakres materiału (w terminie wspólnie ustalonym z nauczycielem), krótkie sprawdziany, kartkówki, wypowiedzi ustne, prace domowe i oceny za prowadzenie ćwiczeń – nie podlegają poprawie.

2. Sprawdziany są obowiązkowe. Nieobecni uczniowie piszą w terminie ustalonym z nauczycielem.

v. **USTALENIA KOŃCOWE**

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Oceny są jawne.
3. Każda ocena jest ustnie przez nauczyciela uzasadniana, uczeń otrzymuje informacje zwrotną dotyczącą mocnych i słabych stron jego pracy.
4. Obowiązuje system „plusów” i „minusów”.

Za 4 „plusy” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, za 4 „minusy” uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

„Plusa” otrzymuje uczeń, który:

- często zgłasza się na lekcjach i udziela poprawnych odpowiedzi,
- poprawnie wykonuje doświadczenia,
- pracuje w grupie,
- wykonuje zadania dodatkowe.

„Minusa” otrzymuje uczeń, który:

- nie odrabia prac domowych,
- pytany udziela niepoprawnych odpowiedzi,
- nie pracuje w grupie,

5. Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z omawianych działów są do wglądu u nauczyciela przyrody.
6. Dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów oraz zaleceń poradni psychologiczno – pedagogicznej.

Dysleksja rozwojowa, dysortografia	- uczeń ma możliwość uzupełniania prac pisemnych wypowiedzią, jeśli wyrazi taką
------------------------------------	---

	<p>potrzebę</p> <ul style="list-style-type: none"> - oceniając prace pisemne nie obniża się punktacji za opuszczanie liter, ich gubienie czy też przestawianie, jeśli nie wpływa to na zmianę znaczenia wyrazu - uznaje się zapis fonetyczny wyrazu - wydłużamy czas na napisanie pracy klasowej/ sprawdzianu/ testu - sprawdziany i kartkówki oceniane są na podstawie poziomu opanowanej wiedzy, stylu i poprawności językowej z pominięciem poprawności ortograficznej - trafność interpretacji jest przedkładana nad ocenę szczegółowej poprawności zapisu symboli i znaków graficznych - powtarzamy polecenia i upewniamy się, czy zostały dobrze przez ucznia zrozumiane - uczeń nie jest wrywany do odczytania, - wspomagamy pytaniami pomocniczymi przy odpowiedziach ustnych - postępy w nauce, systematyczność pracy oraz zaangażowanie w pokonywanie oraz niwelowanie dysfunkcji wpływa na ocenę semestralną/ roczną
Dysgrafia	<ul style="list-style-type: none"> - akceptuje się pismo drukowane - pozwolenie na pisanie prac domowych na komputerze - podczas sprawdzianu stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, co pozwoli skoncentrować się na treści a nie na pisowni - nie ocenia się ucznia za charakter i estetykę pisma, przy ocenie zeszytu przedmiotowego brane są pod uwagę kompletne i poprawne pod względem merytorycznym notatki - w przypadku nieczytelnych zapisów lub prac uczeń ma obowiązek odczytania ich - przewaga wypowiedzi ustnych nad pisemnymi - dopuszcza się niski poziom graficzny wykresów i rysunków - postępy w nauce, systematyczność pracy oraz zaangażowanie w pokonywanie oraz niwelowanie dysfunkcji wpływa na ocenę semestralną/ roczną
Uczeń z ADHD	<ul style="list-style-type: none"> - posadzić ucznia z dala od okna - nie odpytywać w stanie silnego pobudzenia - wyznaczyć uczniowi konkretny cel i działanie - dzielić zadania na mniejsze, możliwe do

	<p>zrealizowania etapy</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydawać jasno sprecyzowane polecenia - wydłużać czas odpowiedzi - prosić ucznia o powtórzenie poleceń - często nawiązywać kontakt wzrokowy - przypominać o terminowych zadaniach
Uczeń z chorobą przewlekłą	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc w pokonywaniu trudności - umożliwienie korzystania przez ucznia na zajęciach ze sprzętu, medycznego i leków zgodnie z zaleceniami lekarza - dostosowanie miejsca pracy ucznia zgodnie z wymogami lekarza - w przypadku dłuższej nieobecności umożliwienie zaliczania materiału w dodatkowych terminach - stosowanie metod uspołecznienia
Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą niż przeciętna (dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka)	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań - dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczenie czasu na ich opanowanie i odpytywanie - wydłużanie czasu na odpowiedzi - odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany - wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań - częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowych wyjaśnień - możliwość dokończenia w domu niektórych prac wykonywanych na lekcji - potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału - wspomaganie pytaniami pomocniczymi przy odpowiedziach ustnych - nagradzanie wysiłku wkładanego przez ucznia w wykonywanie zadań - więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu - nie należy wymagać by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst - podawać jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wywodu, treść, styl, kompozycja itd.) - uczenie tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)

	<ul style="list-style-type: none"> - największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.
Uczeń z afazją	<ul style="list-style-type: none"> - formułowanie krótki i prostych poleceń - kontrolowanie czy uczeń zrozumiał polecenie, udzielanie dodatkowych wyjaśnień - wydłużenie czasu na wykonywanie zadań - podawanie najważniejszych informacji w ciągu pierwszych 15 minut lekcji - wykorzystywanie etykiet, fiszek, tablic poglądowych - wykorzystywanie metod globalnych, syntetycznych i poglądowych - tworzenie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych, - uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi, - umożliwienie uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem
Uczeń uzdolniony	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualizacja, stopniowanie trudności - udzielanie pomocy koleżeńskiej - powierzanie odpowiedzialnych ról - tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji.